

съвсѣмъ бодрость и почна да не ме е страхъ отъ ратаи. Слѣдъ това още съ много се бихъ. Срѣщахъ и по силни отъ мене.

Но азъ имахъ голѣма лечина, силенъ бѣгъ и бързина. Като се хвърляхъ прѣзъ петъ крачки, стѣпваше кракътъ ми на земята, обрѣщахъ се пакъ къмъ неприятеля си и така много по силни отъ мене побѣждавахъ. Станахъ между дивитѣ воловарчета забѣлежителенъ боецъ. Не смѣха вече да ме закачатъ. Къра ми стана вече свободенъ. По напрежния ми страхъ отъ тѣзи ратаи се обърна въ гордостъ. Взехъ да се гордѣя съ своята храбрость. На третята година се вече съсѣмъ подивихъ, станахъ другарь на воловарчетата, но всѣ пакъ не забравяхъ прѣдния си питоменъ животъ. Зимно време, слѣдъ очесване воловетѣ и очисване хлѣва, отивахъ въ училище. Кога изкарвахъ воловетѣ си сутринъ на паша и срѣщахъ ученици да отиватъ въ училище и, като ги гледахъ окжтани, омити и вчесани, заплакваше ми сърдцето. Въ това третото лѣто, като пасѣхъ воловетѣ но едни нивя съ съдрани дреки, опърпанъ и босъ, веднажъ мина покрай мене тогавашния чорбаджия въ Лѣсковецъ Тоню, нареченъ „Узунъ“ или „Буюклу“. На тѣзи си той и двѣтѣ прозвания отговаряше на „узунъ“ — гигантската порода, на „буюклу“ — мустацитѣ му, които отъ рамо до рамо се развѣзваха. Отиваше да обикаля ратаитѣ си, които недалеко отъ мене орѣха. Като дойде до мене, спрѣ се, огледа ме и ме попита кое съмъ момче. Казахъ му, че съмъ на Дима Козлева. Той клюмна с глава и каза: „Азъ ще свикамъ твоитѣ стрики и ще ги питамъ дали нѣма съ какво да се възпитавашь, да ходишь въ училище, дали нѣмашъ нищо останало отъ баща си, та ходишь съ два вола“. Това като каза, бутна коня си и замина. Този день бѣше понеделникъ. Пасохъ воловетѣ до сѣбота, защото стрика ми Стоянъ дойде прибра воловетѣ и ги продаде. Стрикиѣ ми бѣха тримъ: Стоянъ, Стати и Василь. Василь бѣше отъ тѣхъ най беденъ. Паритѣ за волсветѣ дадоха нему въ записъ, а мене проводиха въ училище. защото чорбаджията викалъ стрика ми Стояна укорявалъ го и тогава чакъ се събудилъ и спомнилъ, че измѣнилъ на обѣщанието прѣдъ баща ми. Въ това време въ Лѣсковецъ бѣше учитель Димитъръ отъ Сомоводени. Той на скоро бѣше дошълъ отъ Измиръ, гдѣто бѣше ходилъ да се учи на грѣции. Учаше ни и граматика и азъ вече знаехъ да чета, макаръ и съ черковни слова, — той преподаваше славянска граматика, защото на българска граматика още името не се чуваша. Но той стоя не повече отъ година въ Лѣсковецъ. Слѣдъ него дойде другъ, нашъ селянинъ, Янчо Узу-